

Undersøkelse av Stjørdal kommunes internkontroll - Rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Stjørdal kommune

Møtedato

05.12.2025

Saknr

53/25

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

TI-&58

Arkivsaknr 21/158 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefalinger og oversender rapporten til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapport etter undersøkelse av internkontroll i Stjørdal kommune til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp revisjonenes anbefalinger ved å:
 - a. Etablere en tydelig strategi om målstruktur for arbeidet med internkontrollen.
 - i. Herunder styrke opplæring og bevisstgjøring blant ledere som en del av strategien.
 - ii. Herunder etablere faste strukturer for ledelsens gjennomgang. Innføre årshjul, faste evalueringspunkter og rapporteringsmaler som tydeliggjør hvordan internkontroll skal følges opp på enhet, sektor og toppnivå som en del av strategien.
 - b. Gjennomføre en risikovurdering av egen internkontroll, for deretter å iverksette risikoreduserende tiltak.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere skriftlig til kontrollutvalget på vedtaket under punkt 2 før sommeren 2026.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en skriftlig statusrapport til kontrollutvalget innen utgangen av 2026 som vurderer situasjonen etter at de risikoreduserende tiltakene i punkt 2b er iverksatt.

Vedlegg

Rapport - undersøkelse internkontroll

Saksopplysninger

Bakgrunnen for denne undersøkelsen er et initiativ fra 2022 da kontrollutvalget første gang ba om en undersøkelse av kommunens internkontroll. I samråd mellom revisjonen, kommunedirektøren og kontrollutvalget ble prosjektet satt på vent. I møte 13.12.2024 (Sak 58/24) besluttet kontrollutvalget å reaktivere bestillingen.

I kontrollutvalgets møte 11.04.2025 (Sak 12/25) ble en oppdatert prosjektplan godkjent og kontrollutvalget sluttet seg til revisors forslag til metode og tema for undersøkelsen. Rapporten ble oversendt kontrollutvalget 24. november 2025 og legges frem for behandling på kontrollutvalgets møte 5. desember 2025.

Et viktig formål med undersøkelsen har vært å identifisere styrker og svakheter i kommunens systemer for styring, rutiner, avvikshåndtering og risikovurdering, som grunnlag for målrettede forbedringer. Revisor har samarbeidet tett med kommuneledelsen gjennom arbeidet med undersøkelsen. Sekretariatet vil understreke dette ved å sitere fra rapporten: "En deltagelse på 84% anses som høyt, tatt i betraktning tidligere undersøkelser som Revisjon Midt-Norge har gjennomført i andre kommuner. Dette vitner om engasjerte ledere i

kommunen." Revisor sikter her til metoden som er brukt, en utstrakt bruk av spørreundersøkelser blant ledere på ulike nivåer i Stjørdal kommune. Hver temabolk i undersøkelsen avsluttes med et valgfritt fritekstfelt som er nøye beskrevet i rapporten. Den høye deltagelsen og viktige bidrag på disse valgfrie fritekstene viser at undersøkelsens viktige formål om å fremme læring og forbedring er ivaretatt. Bare det at undersøkelsen er gjennomført har ført til en bevisstgjøring blant kommunens ledere og mellomledere. Dette understrekes også fra kommunedirektøren når han får tilbud om å kommentere sluttrapporten. I en epost til kontrollutvalget skriver han: "Ingen kommentarer, ingen bemerkninger - tydelige og gode læringspunkter vi kommer til å følge opp. Denne rapporten skal gjøre oss bedre."

Revisors funn og vurderinger med kommentar

Revisor har valgt fem hovedtemaer i undersøkelsen. Temaene ble forankret med ledelsen i Stjørdal kommune i en tidlig fase. Spørreskjemaene er bygd opp rundt disse fem temaene. Hvilke spørsmål som er stilt, hvordan det er svart og hvordan revisor tolker svarene er nøye beskrevet i rapporten. Oversiktsbildet viser at kommune skårer høyt på avvikshåndtering. Resultatet er også høyt i forhold til tilsvarende undersøkelser i andre kommuner. Kommunen skårer svakest på lederforankring.

Under hvert hovedtema i rapporten avslutter revisor med en oppsummering og mulige tiltak:

- Mål, oppgaver og ansvar: Tre konkrete forbedringstiltak.
- Bruk av rutiner: Tre konkrete forbedringstiltak.
- Avvikshåndtering: Tre konkrete forbedringstiltak.
- Risikovurdering og håndtering: Fem konkrete forbedringstiltak.
- Ledelsesforankring: Fire konkrete forbedringstiltak.

I likhet med kommunedirektøren mener sekretariatet at rapporten viser tydelige og gode læringspunkter som med god oppfølging vil bidra til å gjøre kommunen bedre. Revisor skriver at det er viktig at kommunen gjør seg opp egne meninger om hva funnene forteller og hvilke konkrete tiltak de skal møtes med. I sin oppsummerende kommentar til undersøkelsen understreker revisor dette ytterligere med å si at det trolig er administrasjonen i Stjørdal kommune som kan tolke dataene i undersøkelsen best. Dette forklarer hvorfor revisor foreslår en veldig generell anbefaling selv om det er hele 18 konkrete anbefalte forbedringstiltak i selve rapporten.

Revisjon Midt-Norge har følgende forslag til forbedringspunkter

- Etablere en tydelig strategi om målstruktur for arbeidet med internkontrollen.
- Gjennomføre en risikovurdering av egen internkontroll, for deretter å iverksette risikoreduserende tiltak.

Sekretariatets vurdering og konklusjon

Vi er enig med revisor i at de generelle anbefalingene om å etablere en tydelig strategi og gjennomføre en risikovurdering for så å iverksette risikoreduserende tiltak er fornuftig. Gitt også at revisor sier at det er kommunen som selv vet best hvilke konkrete tiltak som vil ha mest effekt, anbefaler vi ikke kontrollutvalget eller politisk nivå å detaljstyre denne prosessen for mye.

Vi anbefaler at man i vedtaks form tar utgangspunkt i revisors forslag til forbedringspunkter, men ber om en konkret tilbakemelding og oppfølging av vedtaket over to perioder. Først etablere en tydelig strategi og gjennomføre en risikovurdering med tiltak. Deretter etter at tiltakene har fått virke en stund rapportere på resultat og effekt av de risikoreduserende tiltakene.

Sekretariatet vil allikevel anbefale kontrollutvalget å innstille på at kommunedirektøren spesielt ser på ledelsesforankring som tema. Både fordi det er her kommunen skårer dårligst, men også fordi de andre belyste temaene krever at tiltak, prosesser, mål og metoder

er godt forankret. Det må komme først. Vi anbefaler derfor at kommunedirektøren spesifikt blir bedt om svare ut hvordan han vil stille seg til følgende foreslåtte forbedringstiltak:

- Styrke opplæring og bevisstgjøring blant ledere.
- Etablere faste strukturer for ledelsens gjennomgang. Innføre årshjul, faste evalueringspunkter og rapporteringsmaler som tydeliggjør hvordan internkontroll skal følges opp på enhet, sektor og toppnivå.